

«ҚАРАҚАЛПАҚФИЛЬМ» КИНОСТУДИЯСЫ ТАРИЙХЫНАН

Юсупбаев М.Г.

*Ўзбекистан Мамлекетлик кўркем-ўнер
ҳәм мәденият институты Нөкис филиалы
«Режессура ҳәм актёр шеберлиги кафедрасы»
оқытыушысы*

Таянч сўзлар: киностудия, сценарий, фильм, оператор, киноаппарат, режиссёр дубляж, синхрон, жараён, актёр, санъат, сахна, мутахассис, шогирд.

Ключевые слова: киностудия, сценарий, фильм, оператор, киноаппарат, режиссёр, дубляж синхрон, процесс, актёр, искусство, сцена, профессиональ, ученик.

Key words: film studio, script, film, cameraman, movie camera, director, synchronous dubbing, process, actor, art, stage, professional, student.

РЕЗЮМЕ:

Таниқли ёзувчи Чингиз Айтматов кино санъати санъат турлари ичида энг синтези деб атаган бўлса, Қорақалпоқ кино санъатида бизнинг санъат соҳаси ичидаги энг кенжаси бўлиб ҳисобланади. Қорақалпоғистонда кино санъатининг пайдо бўлганига унчалик кўп вақт бўлмаганидек бунинг тарихи ҳам унчалик узун эмасдек кўринади. XIX-асрнинг бошида Ўзбек киносининг тамал тошини қуйган ҳужжатли фильмлар асосчиси машҳур кино оператор Худойберган Девоновнинг тасвирга олган кадрларидан кўплаб манбалар топилмоқда. Ўзбекистон кино архивида Худойберган Девонов томонидан 1940 - йиллари тасвирга олинган Аббаз Дабыловнинг кадрларини учратамиз [Оразбай Абдурахманов] 1935-1940 йиллари ўзи операторлик қила бошлаган Ўзбекистон Республикасида кино соҳасини ривожлантирган атоқли кино чевари Малик Қаюмовнинг шогирди Нагмет Дауқараев Қорақалпоқ кино санъатининг ягона пойдеворини солувчилардан бўлиб ҳисобланади. Нагмет Дауқараев оператор режиссёр сценарист кинога тегишли қандай қасб бўлса ҳаммасини эгаллаган инсон бўлиб топилади [О.А]. Қорақалпоғистон Республикаси халқ ҳужалиги адабиёт ва санъатнинг жадал суръатлар билан ривожланиб келаётганлигини ҳисобга олиб, қорақалпоқ халқининг ҳаётини кинематографияда ҳар томонлама ёритиб бориш мақсадида Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамасининг Кинематография бўйича Давлат Қўмитасининг 1970-йил 19-февралдаги №45-қарори билан Нукусда Ўзбекистон ҳужжатли ва илмий - оммабоп фильмлар киностудиясининг Қорақалпоғистон филиали очилди.

РЕЗЮМЕ:

Известный писатель Чингиз Айтматов кино искусство из видов самое синтезом является кино Каракалпакский кино искусство из нашей искусство самый младший искусством является Каракалпакское кино В Каракалпакстане появился не очень-не много времени значить появился история кино тоже появился не давно. XIX-веке основоположник узбекского кино знаменитый оператор Худойберган Девонова свое время были сняты кадры по-

эта Каракалпакии Аббаза Дабылова 1935-1940 г.г. в те времена он сам снял первый свой операторские работы.в Узбекистане кино искусству продолжал знаменитый мастер кино оператор Малик Каюмова был учеником Нагмет Даукараев он был единый основоположником Каракалпакского кино.Нагмет Даукараев оператор режиссёр сценарист какой профессия относился в кино со всеми управлял в Каракалпакском республике народное хозяйство литература и искусство ускоренном темпе развития считалось жизни Каракалпаков был важнейшим вопросом того времени.из кабинета министров республики Узбекистана по делам кинематографии и государственный комитета 1970-года 19-февраля №45 указа внукусе открылся филиал узбекской кино хроники. Научно популярный и документальный фильмов.

SUMMARY:

The well-known writer Chingiz Aitmatov cinema art from the types of the most synthesis is cinema Karakalpak cinema art from our art the youngest art is Karakalpak cinema In Karakalpakstan did not appear very much-not much time to mean the history of cinema also appeared not long ago. In the nineteenth century, the founder of Uzbek cinema, the famous cameraman Khudoibergan Devonova, shot footage of the poet of Karakalpakstan, Abbas Dabylov, 1935-1940. at that time, he himself shot his first camerawork. In Uzbekistan, cinema art was continued by the famous master of cinema cameraman Malik Kayumova was a student of Nagmet Daukaraev, he was the sole founder of Karakalpak cinema. Nagmet Daukaraev cameraman director screenwriter what profession was related to cinema with everyone managed in the Karakalpak Republic the national economy literature and art at an accelerated pace of development considered the life of the Karakalpaks to be the most important issue of that time. from the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan for.

Кирисиў. Өзбекстан Республикасы Ғәрезсизликке ерискенли берли көркем-өнер Театр Өдебият музыка ҳәм тағы басқа тараўлардағы киби жаңалықлар кино тараўында да бираз жаңалықларға толы болды. Әсиресе, кино тараўында жүз берип атырған жетискенликлерди айтатуғын болсақ «Қарақалпақфильм»индеги исленген фильмлер буның айқын дәлили болады. Өзбекстан Республикасы Президенти Ш.М.Мирзиёевтин 7-август 2017-жылғы ПҚ-3176 санлы Миллий кинематографияны жәнде раўажландырыў ис-илажлары ҳаққындағы қарары сондай-ақ Өзбекстан Министрлер Кабинетиниң 2017-жылғы 28-декабрдеги 1030-санлы «Өзбек кино» Миллий агентлиги искерлигин шөлкемлестириў бойынша қосымша ис-иләжлары ҳаққындағы қарары сыяқлы ҳүкиметлик ҳүжетлердиң Мәмлекетлик дәрежедеги дыққат итибардың арқасында кино тараўында үлкен өзгерислер жүз бермекте.

Белгили жазыўшы Шингыс Айтматов кино-өнерин көркем-өнер түрлериниң ишиндеги ең синтези деп атаған еди.(О.А М.Юсупбаев дала жазыўлары информатор №3 О.Абдурахманов Нөкис қаласы 2022ж.) Себеби, синтез бул барлық көркем өнерлердиң жыйнағы болып табылады.Өзбекстан республикасы президенти Ш.М.Мирзиёевтин ПҚ-3176 қарары тийқарында Узбекфильм ҳәм Қарақалпақ фильм ҳәм тағы басқа кино тараўындағы студиялардың үскенелери тозғанлығын айтып өтип ҳәм Қарақалпақстанда кино тараўы бойынша маман қәнийгелердин жетиспеўин есапқа ала

отырып Мәмлекетимиз президенти кино тараўына бир қанша қаржылар ажратқанлығы жүдә мақсетке муўапық болды десек асыра айтқан болмаймыз. Қарақалпақ кино өнериде бизиң көркем-өнер тараўының ишиндеги ең генжетайы болып есапланады. Қарақалпақстанда кино өнериниң пайда болғанына онша көп ўақыт болмағанындай буның тарийхыда узын еместей көринеди. XIX-әсирдиң басында «Өзбек кино» сының тырнағын қалаған кино документалисть белгили кино оператор Худайберган Девоновтың түсирген кадрларынан көплеген дереклер шығып атыр. Өзбекстан кино архивинде Худайберган Девонов тәрәпинен түсирилген 1940-жыллары сүүретке алынған Аббаз Дабыловтың кадрларын ушыратамыз [Оразбай Абдурахманов] 1935-1940 жыллары өз операторлық жумысын баслаған Өзбекстан Республикасында кино тараўын раўажландырған белгили кино шебери Малик Қаюмовтың шәкирти Нағмет Дәўқараев Қарақалпақ кино көркем-өнериниң бирден-бир тырнағын салыўшылардан болып есапланады. Нағмет Дәўқараев оператор режиссёр сценарист киноға тийисли қандай маманлық болса барлығында ийелеген инсан болып табылады. О.А. Қарақалпақстан Республикасы халық-хожалығы әдебият ҳәм көркем-өнериниң тез пәт пенен раўажланып киятырғанлығын есапқа ала отырып ҳәм қарақалпақ халқының өмирин кинематографияда ҳәр тәрәплеме сәўлелендирип барыў мақсетинде Өзбекстан Республикасы Министрлер Кеңесиниң Кинематография бойынша мәмлекетлик комитетиниң 1970-жыл 19-февральдағы №45-қарары менен Нөкисте Өзбекстан хўжетли ҳәм илимий-көпшилик фильмлер киностудиясының Қарақалпақстан филиалы ашылды. Өз алдына хожалық есабындағы кәрхана сыпатында киностудия 1970-жылдың 1-апрелинен жумыс баслады. Дәслепки жыллары Кино студияға 4 - фильмди Қарақалпақ тилине аударыў Қарақалпақстан кино журналының 4- санын ҳәм 2 хўжетли фильм сүүретке алыў жоба етип белгиленди.

Кино бизиң аймағымызда дәслепки қәдеми 19-әсирдиң басларында Хийуа ханының сүүретшиси (фотографы) Худойберган Девонов (1878-1940) тәрәпинен пайда бола баслаған. Еле халқымыз кино ҳаққында түсиникке ийе болмаған бир ўақытта 1907-1908 жыллары ол Москва ҳәм Санкт-Петербург қалаларынан Телескоп Граммофон фото ҳәм кино аппаратларын алып келип, Хийуа ҳәм Ургенч қалалары базарларында адамлар арасында кең усыныс еткен. Ол өзбек кино өнериниң дўньяға келиўине имкән жаратқан. [Б.Ахмедов Кино Қарақалпақстана Академия Ташкент 2011 стр 4] Қарақалпақстан киностудиясы имәраты ҳәм ондағы алып барылған жумыслар Малик Қаюмовтың қоллап-қуўатлаўы менен басланған

Қарақалпақстанда биринши мәрте 1937-жылы Совет Қарақалпақстаны атлы толық метражлы хужжетли фильм сүүретке алынған. Режиссёр Д.Васис операторлар А.Зилберник А.Рахманов. Қарақалпақ халқының сий-экономикалық мәдений турмысын сүүретлеуши биринши фильм [р,с.] 1970-жылдың орталарында қарақалпақ кино көркем-өнери тез пәт пенен раўажланды. Бул дәўир әсиресе 1975-жылы Нөкисте хужжетли фильмлердин республикалық фестивалы өткерилиуи хәм усы кинофорумда қарақалпақ киношыларының Абдуллаев Шыңы (Вершина Абдуллаева, режиссёр-оператор Нағмет Даўқараев) фильминиң ең жақсы хужжетли фильм дипломына миясар болыуы менен айрықша есте қалды. Буннан басқада көплеген фильмлер шет ел сапарында болып республиканың мәдений турмысына байланыслы фильмлер жаратты. Режиссёр-оператор Нағмет Даўқараевтың Югославиядағы ушырасыулар хужжетли фильми буның айқын дәлили бола алады.

Белгили режиссёр Таласбай Абдиреймов 1973-жылы Островский атындағы Ташкент мәмлекетлик театр хәм Сүүретшилик институтын табыслы тамамлағаннан соң Ўзкино хроника Қарақалпақстан филиалына режиссёр болып жұмысқа қабыл етиледи. Себеби студент ўақытларында Ташкентте Ўзкинохроника Қарақалпақстан филиалы тәрәпинен түсирилген хужжетли фильмлерди қарақалпақ тилине аударыу ушын дубляж жұмысларында көбирек қатнасқаны ушын сол ўақытағы филиал директоры Камал Мамбетов болажақ режиссёрда таланттың барлығын алдын ала билген. 1973-жылы Қарақалпақлардың Россияға қосылғанына жүз жыл толыу мүнәсибети менен еки бөлимнен ибарат хужжетли фильм сүүретке алынады. (Наука и культура Карақалпақстана фильмнин сценарий авторы Камал Мамбетов, режиссёры Румия Шарифджанова, оператор Уктам Ризаев, режиссёр - ассистент Таласбай Абдиреймов, Сүүретке алыу топар менен биргеликте Т.Абдиреймов өз жұмысын баслайды. Төрт ай даўамында сүүретке алыу жұмыслары болады Төрткүлден тап Мойнаққа дейин барады. Қарақалпақтың барлық жерин Газ-69 маркалы машина менен аралап шығады. Бул фильмде тийкарынан илим өндирис пахташылық салыкершилик медицина мәденият хәм тағы басқада сюжетлер болып, Қарақалпақтың раўажланыуын кинода сәўлелендирген Республикалық емлеўханада операция процесслерин сүүретке алады. Бурынғы аўқамның халық артисти (СССР халық артисти) Айымхан Шамуратованың дөретиўшилигинде сүүретке алады. Москвадан белгили артистлер Нонна Мордюкова, Валентина Толкунова, Георгий Жжоновлар Қарақалпаққа келеди белгили талант ийеси халық артисти А.Шамуратованың үйинде мийманда болады хәм фильмге сүүретке түсе-

ди. Евгений Жжонов сол дэўирдеги жақсы фильмлер қатарынан орын алған «Экипаж» фильминде бас қаҳарман образын дөреткен актёр 1973-жылы 7-ноябрьде уллы байрамды белгилеп болғаннан соң, Москваға қайтып кетеди (М.Ю.) Бул Т.Абдиреймовтың қатнасқан биринши хўжетли фильми болып есапланады. Буннан соң 1975-жылы ўзбекфильм тәрөпинен сўўретке алынған «Буйный лебедь» деген көркем фильмде режиссёр ассистенти болады. Фильм Мойнақта сўўретке алынады. Мойнақтағы балықшылар турмысынан «Буйный Лебедь» фильминиң режиссёры Музаффар Агамирзаев операторы Н.Левицкий фильм корабльдин атына қойылған фильм болып, тийкарынан Мойнақтағы балықшылар турмысын сўўретлеўши фильм болып есапланады. 1973-жылы Ўзкинохроника Қарақалпақстан филиалынының директоры К.Мамбетов хэм Т.Абдиреймовты дубляж режиссёры етип сайлайды. Ташкенттен ўйренгенлерин бар иним деп жумыс тапсырады. Сол ўақытлары Ташкенттен келген режиссёр Нариман Талипов пенен бирге ўш төрт фильмди бирге дубляж ислейди, соң К.Мамбетовқа болды, енди өзим ислеймен деп, Қарақалпақ киносынын дубляжын өз мойнына алады хэм «ждём тебя парень» ўзбекфильмде түсирилген фильмди рус тилинен Қарақалпақ тилине аўдармалайды. Бас қаҳарманның даўысын актёр Мамбетбай Садыков даўысқа түседи. Бул Т.Абдиреймовтын дубляж режиссёры сыпатында исленген биринши дубляж жумысы еди (М.Ю.). 1973-жыллары даўысқа түскен сон фильминиң плёнкаларын Ташкентке алып кетип сол жерде қайта жазыў (перезапись м.ю.) болатын, еди бес алты плёнканы бирден синхронно аппараттан өткерип актёрлардың даўысы бир бөлек музыка шум бир бөлек кейнинен бес алты плёнканы қосып бирге жазылатын еди. Плёнкалардың барлығын бир жерге жыйнап барлық даўысты бир плёнкадан шығарар еди қайта көшириў болғаннан кейин ғана фильм таяр болатын еди. «Т.А.» 1973-жылы Ўзкинохроника директор орынбасары Шамсиев Нөкиске келди хэм мен ислеген фильминиң көркемлик кеңеси (худ совет) болыўы керек еди худ советке Камал Мамбетов, Шамсиев Жолмурза Аймурзаев Узақбай Жалменов, Нағмет Даўкараев, Сатбай Алланазаров, Азат Шарипов х.т.б. қәнийгелер биргеликте дубляж исленген фильмди көрип хэм қабыллап алады. Кеңес сонында Узақбай Жалменов қолын көтерип сөзге шығады мынадай етип усы ўақытқа дейин хеш бир фильм дубляж исленген жоқ, болады екенго фильминиң хеш бир жеринде кемшилик көринбейди деп мақтаў сөзлер менен басланып кетеди сонынан жас дубляж режиссёрының ислеген жумысын отырғанлар сөзге шығып бәри мақтаў сөзлер айтып Таласбай Абдиреймовқа дубляждағы жумысларына табыслар тилеп қутлықлайды. Ташкентте Малик Каюмовтың өзиде Т.Абдиреймовты

дубляж жумислары бойынша жақсы қәнийге ретинде хұрмет ететуғын еди. Т.Абдиреймов сол жыллары дубляжға Қарақалпақ тилине аўдарыў ушын сол ўақтағы жас актёрлар Жалғас Султабаев, Райхан Сапарова, Есимбет Саекеев, Мамбетбай Садыков, Бийбихатша Кайыпова, Казакбай Отегенов, Тазагул Шамуратова х.т.б. актёрларды дубляжға түсиўге шақырар еди.

1985-жылы Оразбай Абдурахманов Әмиўдәрья журналында редактор болып ислеп атырған ўақытлары, журнал редакциясына режиссёр оператор Баҳадыр Музаффаров кирип келеди хәм бир сценарий жаздырып алады. Мине, сол ўақытлардан баслап О.Абдурахманов хәм Б.Музаффаровлардың кино тараўында бирге ислеў процесси басланады. О.Абдурахмановта киноға деген қызығыўшылық арта баслайды. 1988-жылы Себанов тәрәпинен жазылған «Арал-қум» атлы сценарий Москвада жазылып оны Мойнақта түсириў шөлкемлестириледи. О.Абдурахманов фильм сценарийин қайтадан жазып шығады хәм Б.Музаффаров пенен биргеликте сүүретке алыў жумисларын баслап жибереди. Сүүретке алыў тамамланып Ташкентте студияда текст жазылады. Ол ўақытлары студияның директоры Дауран Сәлимов еди (О.А.) Азаннан кешке дейин жазған текстлер Д.Салимовқа унамайды. Оқып көрип «не подходит» деп қайтарып берер еди. Кинохроникада он күн даўамында Арал-қум фильми ушын текст жазылады. Соңынан буны кадр артында оқыў ушын рус тилинде жақсы сөйлейтин жетик маман керек болып излейди. Ташкенттен адам табылмаған соң, Москвадан белгили жазыўшы Юрий Николаевич Черниченко оқыйды. О.Абдурахманов 1979-жылы Москвада хызмет сапарында Ю.Н.Черниченко менен танысады. Бурынғы дослығы хұрмети Черниченко тексттиң бәрин оқыйды. Ол ўақытлары кино проекттиң хәм планлардың бәрин Москва тастыйықлап беретин еди дейди [О.А.] 1988-жылы ноябрь айында Ўзкинохроника Нөкис филиалы студиясына Оразбай Абдурахманов директор болып келеди. «Аралқум» фильминиң сүүретке алыў хәм монтаж жумислары тамамланғаннан соң, О.Абдурахманов дөретиўши топар менен бирге Москваға даўысқа түсиўге келеди. ЭРА деген киноаппарат аўырлығы 70-80 кг шамасын дағы кино үскенелери хәм камераны алып студияға келеди. Фильмниң қалған жумисларының хәммеси Москва қаласында өтер еди. Ю.Н.Черниченко менен «Огонёк» журналының редакциясында «Правда» газетасының имәратында ушырасады. Сол жерде Черниченко киноаппаратты көрип биз киноның музейин шөлкемлестирип атыр едик, бул бизге керек аппарат екен бул үскенелеринди бизге таслап кетиң деп өтиниш етеди. 1988-жылы «Аралқум» фильмин болғаннан соң аппаратларды таслап кетесиз, дегеннен соң ойласық пенен таслап кетсе, өзи ислеп турған жалғыз аппарат оннанда айрылып

қалсақ ийинге асатын ‘Конвас’ деген аппаратлар еле келмеген еди, Нөкисте жоқ, ал Ташкенттен келгенлерден көретин едик, дейди (О.А.)1988-жылы «Останкино» Москва орайлық телевидениесинен Ю.Н.Черниченконың кәтереси менен төрт мәрте эфирден бериледи. Черниченко «Сельская жизнь» деген көрсетіуіди алып барады екен. Москва Орайлық телевидениесин бурынғы аўқамның он бес Республиканың барлығы көретин еди. 1988-жылы «Аралқум» хұжжетли фильмди жуўмақлағаннан соң, 1989-жылы Б.Музаффаров О.Абдурахмановқа кинохрониканы елде кеңейтіуіди усыныс етеди. О.Абдурахманов Ташкентке кино үскенелер менен тәмийнлеп беріуін өтиниш етип хат жазады. Бирақ Ташкенттен хеш қандай хабар жоқ. Хатты оқып та көрмейди. 1989-жылы декабрь айында Москваға киношылардың 7-съездине шақырады. Сол жыллары Тахир Гулямович Шамсиев киноның министри болып ислейтин еди [О.А.] Бурын съездге бир адам қатнасатын болса, енди Қарақалпақстаннан еки адам қатнасады. Оразбай Абдурахманов хәм режиссёр Пердебай Қайыпов. Съездде О.Абдурахманов сөз алып сөйлегиси келеди. Бирақ Тахир Гулямович Шамсиев өзим сөйлеймен деп буларға нәубет жетпейди. Абдурахмановтың ишиндеги киноның дәртлери қалай болмасын сөзге шығыу болып сөзге шығыудың жолларын излестирип баслайды. Съезд үш күн даўам етеди. Соң залдағы қатнасыушылардың қолын көтерип сөзге шығып атырғанларын көрип О.Абдурахманов шыдамай қолын көтерсе, буны итибарға алмайды, ақыры болмаған соң төменге президиумға түсип секретариатқа барады. Ол жерде қырғыз миллетиниң бир қызы отырады. О.Абдурахманов маған сөйлеуге болама деп сорайды. Әлбетте, болады деп жуўап береді хәм қырғызшалап хәзир президиум аўмасады сол сол аўмасқан ўақта столды урып сөйлең дейди. О.Абдурахманов президиум аўмасқан ўақытта столды урып «Почему мне словоне дадите я с Арала» деп шаўқым шығарады. Сол ўақта Шерлок Холмс фильмин сүўретке алған режиссёр Ленинград киностудиясынан «Ленфильм» киятыр екен. Ол Абдурахмановқа «Млодой человек успокоитесь, час разберёмся» деп айтады. Соңынан енди орнына барып отырар ўақытта президиумнан «Слово предоставляется товарищу Абдурахманову» деп дағазалайды дәрхал трибунаға жуўырып шығады.

Мен Оразбай Абдурахманов Карақалпақстанда киностудия филиалының директорыман, хұжжетли фильмлер шығаратын студия мениң саўалым 1) Бул бир халықтың миллий өнери болған кино көркем-өнери болса, сол халықтың басқа халықтың филиалы болғаны сол дурыс болама дейди; 2) мәселе, Карақалпақстанда Москвада кино тараўы бойынша оқыған адам жоқ. Дүньяда алты жүзден аслам кәсип болса, киноның өзінде алты жүз кәсип

бар ВГИК (Всесоюзный Государственный Институт Кинематография)тиң елиў жыллығына арналған дизимди оқып танысып алады. ВГИК Эфиопияға отыз (30) қәнийге таярлап берген екен. Совет Қарақалпақстанына бир адам булда жоқ еле соларды күйип-писип айтады. Сонда бизлер оқыўға кириўимиз ушын Африкадан айланып қайтайықпа дейди, зал толы күлки болады. О.Абдурахмановты қоллап- қуўатлаўшылар орынларынан турып қол шаппатлайды. Әсиресе, кавказлылар ҳәм татарлар қоллап турады. 3) мәселе, Бизде кино түсиретин аппарат жоқ Ташкенттен шыққан гөне сынған аппаратларды Нөкиске жибереди. Тозған аппаратлардың кладбищеси емесғой бул, деп күйип-жанып сөз сөйлейди 4) мәселе, Усы филиалдың базасында ВГИКте целевой Қарақалпақ группасын ашыу баяғы 1930 – жыллардағыдай бир группа актёрлар оқыған болса, тап сондай Қарақалпақстанлы жасларды кино шеберлери етип таярлап берсе (залда қол шаппатлаўлар узақ даўам етеди) Мине, усындай тартыслардан соң «Қарақалпақфильм» дәрежесине аңсатлық пенен ерисилген жоқ. 1990-жылы Москваның буйрығы менен Өзбекстанның буйрығы ҳәм Министрлер Кенесиниң Қарары менен плановый бөлимде бурын киностудияда штат кесиминде 12-адам болған болса енди штат кесиминде 46-адам болды. Буйрық шығарылып «Қарақалпақфильм» директоры лаўазымына Оразбай Абдурахманов сайланады. Қарақалпақфильм киностудиясы жас болыўына қарамастан басқа республика киностудиялары менен бирге тендей қәдем таслап киятыр. Биз жасларға исенемиз, себеби, келешек жаслар қолында Өзбекстан Президенти Ш.М.Мирзиёев жасларды қоллап-қуўатлаў ушын бир қанша қарар ҳәм пәрманларды шығарды. Мине, бүгинги жаслар кино көркем-өнерин раўажландыратуғынына биз исенемиз, себеби, бүгинги жаслардын ҳәр бири өзлеринин пикирине ийе келешекте кино тараўын раўажландырады деп биз исенемиз.

Әдебиятлар:

1. Кино. Қарақалпақстан. Академия. Ташкент- 2011 с 4.
2. Президент қарарлары. Әмиўдәрья. 2018. №3.3- бет.
3. Кино маҳорат поғоналари. Академия. Ташкент.2010. с. 24.Б.Ахмедов.
4. Режиссура асослари. Ўзбекистон миллий энциклопедияси. Давлат илмий нашриёти. Тошкент-2008 186-б. Ж.Махмудов, Х.Махмудова.
5. Дала жазыўлары. Информатор №1. Таласбай Абдиреймов. Нөкис қаласы.2022ж. М.Юсупбаев.
6. Дала жазыўлары. Информатор №2. Оразбай Абдурахманов. Нөкис қаласы. 2022 ж. М.Юсупбаев.
7. Дала жазыўлары Информатор №3. Оразбай Абдурахманов. Нөкис қаласы. 2022 ж. М.Юсупбаев.